

ELŐTERJESZTÉS

az Országos Bírói Tanács
a 2020. február 5-i ülésére

AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSBA VETETT KÖZBIZALMAT ERODÁLÓ NYILATKOZATOK TÉMÁJÁNAK MEGVITATÁSA

Az elmúlt időszakban egyre nagyobb számban jelentek meg olyan hangvételi újságcikkek és politikusi nyilatkozatok, amelyek megítélésünk szerint alkalmasak az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom aláadására. Ezért azt javasoljuk, hogy az Országos Bírói Tanács tűzze a 2020. február 5-i ülésének napirendjére annak megvitatását, hogy milyen következményekkel járnak a bíróságok megítélésére és általánosságban az igazságszolgáltatásba vetett közbizalomra az igazságszolgáltatással kapcsolatos politikusi nyilatkozatok, valamint az utóbbi idők összehangolt médiakampánya, és vizsgálja meg, hogy az igazságszolgáltatás egyes szereplői milyen további lépéseket tehetnek ezen helyzet és az azt kiváltó okok orvoslására.

Egy demokratikus jogállamban a közérdeklődésre számot tartó bírói döntésekről való tájékoztatás és adott esetben a bírói döntések kritikája is feladata a közhatalom gyakorlását ellenőrző sajtónak. A bírósági ítéletekről és a bírói gyakorlatról megjelenő tényszerű kritikai vélemények nemcsak a jogpolitika számára mutathatnak irányt, de a bírósági szervezet számára is fontosak, hiszen az átlátható működés hosszú távon erősíti az igazságszolgáltatást. A közhatalmat gyakorló politikusokat is megilleti a véleménynyilvánítás szabadsága a másik hatalmi ág által meghozott bírósági ítéletek kapcsán – a hatalmi ágak különválasztásának tiszteletben tartása mellett. Azt, hogy egy újságcikk vagy politikusi nyilatkozat ezeket a határokat túllépi-e, illetőleg mikor lépi túl, nem minden esetben egyszerű megítélni, de az igazságszolgáltatás szereplőinek foglalkozniuk kell a témával, a jelenség társadalmi hatásaival és a saját cselekvési lehetőségeikkel.

Az Országos Bírói Tanács ülése az egyetlen olyan közjogi fórum, ahol a bírósági szervezet szakmai és igazgatási vezetői, a legfőbb bírói öngazgatási testület képviselői és az érdekképviseleti szerv elnöke mellett együtt van jelen az igazságszolgáltatásban részt vevő többi jogász hivatásrend és a végrehajtó hatalom magas szintű képviselője is. Erre tekintettel megítélésünk szerint az Országos Bírói Tanács ülése a legalkalmasabb és legmegfelelőbb a témának az igazságszolgáltatáson belüli közös megvitatására.

I.
AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁST NEGATÍVAN ÉRINTŐ
POLITIKUSI NYILATKOZATOK AZ ELMÚLT KÉT HÓNAPBAN

A Magyar Bírói Egyesület 2019. augusztus 14-én [közleményben tiltakozott](#) a bírák személyét, a bíróságok tekintélyét öncélúan és indokolatlanul támadó sajtóbeli megnyilvánulások ellen. Hasonló hangvételű írásokkal tehát már korábban is lehetett találkozni, de gyakoriságuk az elmúlt két hónapban nőtt meg olyan mértékben, hogy ne egyedi esetként, hanem tendenciaként tekintsünk rájuk.

1. A hódmezővásárhelyi polgármester nyilatkozata

A hódmezővásárhelyi polgármester 2019. december 9-én egy konferencián úgy fogalmazott, hogy *„[...] ebben a bírósági rendszerben nagyjából attól függ, ki milyen ítéletet kap, hogy melyik bíróságon tárgyalják az ügyét. Majd a verbiro.hu-t elindítjuk, és előbb-utóbb elszégyellik magukat [az érintett bírák].”* Nem sokkal később a www.verbiro.hu webhely ismeretlen személy által regisztrálásra került.

2. Győri gyermekgyilkosság

2019. december 15-én egy korábban jogerős börtönbüntetésre ítélt, feltételes szabadságra bocsátott férfi Győrben megölte két gyermekét, majd öngyilkos lett. Az eset kapcsán a sajtó és politikusok is törvénysértőn enyhe bírói ítéletekről, és a feltételes szabadságra bocsátás rossz gyakorlatáról beszéltek, alapvetően a bíróságra hárítva a felelősséget a tragikus következményekért. Több közhatalmat gyakorló politikus, így több miniszter is úgy nyilatkozott a sajtónak, hogy a bíróságok túl enyhe ítéleteket hoznak, és idő előtt kiengedik az elítélteket a büntetés-végrehajtási intézetekből, az egyik interjúban az is elhangzott, hogy *„a bűnözők oldalán áll a joggyakorlat.”*

3. Gyöngyöspatai szegregáció miatti kártérítés

A Debreceni Ítéltábla 2019. szeptember 17. napján meghozott ítélete a gyöngyöspatai roma gyermekek iskolai szegregációja miatt kártérítést ítélt meg az állammal szemben. A jogerős döntéssel szemben az állam felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

A folyamatban lévő felülvizsgálati eljárás alatt több közhatalmat gyakorló politikus, a és a sajtó egy része is kritizálta a bírósági döntést, és azt is felvetették, hogy mivel az sérti a társadalom igazságérzetét, ezért azt az állam nem fogja kifizetni, illetve hogy kespénz helyett „természetben” kívánja teljesíteni az ítéletet.

4. Fogvatartási viszonyok miatti kártalanítás

A 2017. január 1-jével bevezetett kártalanítási eljárások [2016. évi CX. törvény] alapján a fogvatartása során jogszabályban előírt élettér biztosításának hiánya és az ehhez

esetlegesen kapcsolódó más, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmény miatt kifizetett kártalanítások kapcsán a miniszterelnöki sajtótájékoztatón elhangzottak alapján több cikk és publicisztika jelent meg. Ezekben igazságtalannak tüntetik fel a kifizetett kártalanításokat („börtönbiznisz”), és azokért többek között – név szerint is megnevezett – ügyvédek tartanak felelősnek. Ebben a témában is felmerült, hogy a bíróságok a bűnözők oldalán állnak. Közhatalmat gyakorló politikusok szorgalmazták nyilatkozataikban, hogy az állam függesse fel a bírósági döntésekben megítélt kártalanítások kifizetését.

II.

A MÉDIÁBAN 2020 JANUÁRJÁBAN MEGJELENT, AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS SZEREPLŐIT IS MINŐSÍTŐ ÍRÁSOK

A téma aktualitásának illusztrálása végett érdemes idézni – hangsúlyozottan a teljesség igénye nélkül – a csak januárban megjelent azon cikkekből, amelyek a büntetőpolitika megváltoztatásának irányairól való tájékoztatás mellett vagy helyett a bíróságok elleni hangulatkeltésre is alkalmasak voltak.

2020.01.13.	Magyar Nemzet	Liberális segítséggel dübörög a börtönbiznisz – Milliárdos kárt okoztak a Soros-hálózat ösztönzésével indult perek
<i>Megközelítőleg ötven CT-berendezés árát, tízmilliárd forintot emésztett fel eddig a Soros-hálózathoz köthető radikális jogvédők által elindított börtönbiznisz, vagyis az, hogy az államnak olyan bűnözőket kell kártalanítania, amiért kényelmetlenül érzik magukat a börtönben, mint a Szögi Lajos olaszliszkai meglincselésében részt vevő ifj. H. Dezső.</i>		
2020.01.15.	Magyar Nemzet	Tuzson Bence: Az nem lehetséges, hogy bűnözőknek fizet a magyar állam
<i>Felfüggesztette a börtönben ülő bűnözőknek megítélt kártérítések kifizetését a magyar állam – közölte a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára a Hír TV Magyarország élőben című műsorában. Tuzson Bence azt mondta: a kormány az Európa Tanácsban és az Európai Parlamentben vitatná meg, hogy jár-e egyáltalán kártérítés az elítélteknek a rossz börtönkörülmények miatt, addig pedig senkinek nem utalának. A magyar államot több ezer elítélt perelte be az elmúlt években, sokaknak pedig milliókat ítél meg a bíróság.</i>		
2020.01.16.	Magyar Nemzet	Bűnözőknek nem fizet tovább az állam – Jól kereshettek az ügyvédi irodák a börtönbizniszen
<i>A magyar állam felfüggesztette a börtönben ülő bűnözőknek megítélt kártérítések kifizetését – jelentette be Tuzson Bence, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára a Hír TV Magyarország élőben című műsorában. Szavai szerint a kormány az Európa Tanácsban és az Európai Parlamentben vitatná meg, hogy jár-e egyáltalán kártérítés az elítélteknek a hazai börtönkörülmények miatt, a döntésig pedig senkinek nem utalának. [...] A beadványdömping egyik haszonélvezője a Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda lehetett. De gyakorta megfordult az emberi jogi bíróságon Karsai Dániel, a Helsinki Bizottság és a Társaság a Szabadságjogokért – egy másik Soros György által is szponzorált szervezet – partnere. Itt érdemes visszautalni a Helsinki</i>		

Bizottság fent idézett közleményére, a jogvédő szervezetek ugyanis sok esetben tényleg nem maguk mentek a rabokhoz, de ennek nem is volt jelentősége, hiszen csak közvetítőként működtek közre az őket levélben vagy telefonon megkereső rabok és az általuk megbízhatónak ítélt ügyvédek között.

2020.01.16.	Magyar Nemzet	Kiváltságos bűnözők
<i>Ezért indítják évek óta ipari méretekben a kártérítési pereket a magyar állam ellen a strasbourgi emberi jogi bíróságon a rossz börtönviszonyok ürügyén, amelyek következtében már tízmilliárdos nagyságrendű összeget nyertek a bűnözők. A kártalanítási eljárásokkal persze néhány, a magyar adófizetők pénzén nyereszkeskedő ügyvéd is jól járt.</i>		

2020.01.17.	Magyar Nemzet	Felülírhatja az alkotmány a strasbourgi ítéleteket – Az aktivisták lobbija az európai büntetőjog felpuhulását eredményezi
<i>Az Emberi Jogok Európai Bírósága és a Soros-hálózat nyomásgyakorlása az európai büntetőjog fokozatos felpuhulásához vezet ifj. Lomnici Zoltán szerint. [...] A szakember arra is kitért: erős érvek szólnak amellett, hogy Magyarország az Emberi jogok európai egyezménye részese maradjon, ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy az egyezményen belül nem túl nagy a kormányok mozgásteret. Ezt jól szemlélteti Törökország problémája a halálbüntetéssel, amit Ankara szeretett volna visszaállítani, de nem tehetette meg. A halálbüntetés tilalma az 1983-as kiegészítésekkel lett az EJEE része, viszont nem lehet szelektálni és csak a kiegészítő jegyzőkönyvet felmondani: az egyezmény a kiegészítésekkel együtt, egységes dokumentumként működik – hangsúlyozta a jogász, aki arra is emlékeztetett: két évvel ezelőtt már felvetődött, hogy Magyarország felmondja az egyezményt, amikor Strasbourg jogsértőnek nevezte a határ menti tranzitónákban bevezetett magyar eljárásrendet, tiltott fogva tartásnak és a tisztességes eljárás hiányának nevezve az ott történeteket.</i>		

2020.01.18.	Magyar Nemzet	Ítélet idő. Elképesztő ügyek borzolják mostanság a magyarok idegeit – vélekedik a 888.hu-n megjelent írásában Gajdics Ottó
<i>Közhely, de mély valóságtartalommal bír az a nézet, hogy Magyarországon megszűnt az igazságszolgáltatás, csak jogszolgáltatás van. Holott minden jogszolgáltatásnak arra kellene törekednie, hogy a lehető legkisebb különbség legyen az igazság és az eljárások során hozott határozatok tartalma között. Ezzel szemben napi tapasztalat, hogy sok esetben nem is érdekli az eljáró bírót az igazság, csak az iratokból kiolvasható tényállás. Egyes ügyekben pedig egyenesen szakadék tátong a meghozott ítélet és a társadalom igazságérzete között. Amikor pedig emiatt valaki kritikát fogalmaz meg, azt azonnal a függetlenség elleni támadásként állítják be. Pedig minden józan gondolkodású ember tudja, hogy a bírók is emberek, tehát tévedhetnek, hibázhatnak, ezért döntéseik nyilvánosan vitathatók, a vita pedig egyáltalán nem sérti függetlenségüket. Sokkal veszélyesebb a vita elmaradása, mert akkor az egyéni hibák az igazságszolgáltatás valamennyi szereplőjének hitelességét rombolják. Már-már az ötvenes évek hangulatát idézi a bírók bírálhatatlanságának mítosza. Akkoriban ugyanis a hatalmi ágak olyan érdekesen voltak szétválasztva, hogy mégis egybe gyúrta őket a PÁRT egyáltalán nem kíméletes marka. Bírói ítéletet kritizálni egyet jelentett a tényleges hatalmat kisajátítók elleni támadással, ami felért az öngyilkossággal.</i>		

2020.01.18.	Magyar Nemzet	Századvég: A magyarok kétharmada eltúlzottnak tartja a gyöngyöspatai kártérítés mértékét
<p>A megkérdezettek több mint kétharmada (69 százaléka) igazságtalannak, eltúlzottnak véli a gyöngyöspatai roma családok kártérítésének mértékét, és mindössze a 20 százalékuk helyezkedett eltérő álláspontra – olvasható a Századvég alapítvány legfrissebb felmérésében, amely részleteit szombaton közzétették az MTI-vel. A közleményben azt írták, a politikai közbeszédben nagy visszhangot váltott ki az a bírósági ítélet, melynek értelmében szegregáció okán összesen több mint 100 millió forintos kártérítésben részesülnek a gyöngyöspatai roma családok, ezért vizsgálták meg – a januárban ezer fő telefonos megkérdezésével készült kutatásukban – a magyar lakosság álláspontját.</p>		
2020.01.18.	Magyar Nemzet	Magyar György börtönbiznisze – Az Unió szerint már az is kínzásnak számít, ha egy gyilkos cellájába nem süt be eléggé a nap
<p>A napokban derült ki, hogy egy komplett üzletág épült az úgynevezett börtönbizniszre. A meggazdagodáshoz vezető út pofonegyszerű, ugyanis az uborka görbülési szögével és a transzmembránok jogaival foglalkozó unió szerint már az is kínzásnak számít, ha, mondjuk, egy gyermekeit hidegvérrel kivégző gyilkos cellájába nem süt be eléggé a nap. Ezt használják ki a magyarországi sztárügyvédek és civil szervezetek, például Magyar György is, akik eddig mintegy 12 ezer ügyet vittek az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) elé.</p>		
2020.01.21.	Magyar Nemzet	Kérdések Gyöngyöspata kapcsán – A szegregáció politikai célú félremagyarázása célirányos és összehangolt tevékenység
<p>A gyöngyöspatai és más ügyek kapcsán nem lehet nem érinteni a bírói függetlenség és egyéni mérlegelés értelmezését és következményeit. Az utóbbi időben egyre inkább borzolja a kedélyeket az igazságtalan bírói döntések sora. De a bírói függetlenség leple alatt jól megbújhat a szent tehén. Akiről még véleményt formálni sem szabad, nemhogy bírálni. A lakosság jelentős része már nem bízik a bírósági igazságszolgáltatásban, úgy vélem, jogosan.</p>		
2020.01.25.	Magyar Nemzet	Milliárdos összeg landolt ügyvédeknel - A börtönbiznisz nem könnyíti a sértettek kártérítését
<p>Azt tehát, hogy az ügyvédek ilyen nagy gyakorisággal jelennek meg a börtönkártérítési ügyekben, leginkább a nagy biznisz, a könnyen megszerezhető pénz lehetősége indokolja. [...] a kártérítési eljárásokban részt vevő prókátorok – forrásaink egybehangzó véleménye alapján – két nagy és egy harmadik, marginális csoportra oszthatók. Az utóbbiba mindössze néhány emberi jogi aktivista tartozik, akik meggyőződésből, pro bono segítenek a hozzájuk fordulóknak. A másik két, és létszámában meghatározó csoport között pedig csak annyi a különbség, hogy az egyikbe a „mindenért felszámolunk valamit”, a másikba pedig a „pusztán sikerdíjas” ügyvédek tartoznak.</p>		
2020.01.25.	Magyar Nemzet	Varga Judit: Egy vezérlő elvünk van, hogy helyreálljon a normalitás
<p>A tragikus győri gyerekgyilkosság világított rá arra, hogy hiába a szigorú törvény, ha a bírósági gyakorlatban enyhén büntetnek és idő előtt kiengednek súlyos, erőszakos bűnözőket a börtönből. Ezért szeretnénk szigorítani. [...] az emberek igazságérzetét rendkívül bántja, hogy automatizmussá vált és üzletszerűen zajlik a rabok kártérítése, amelyen persze a dörzsölt ügyvédjeik is</p>		

gazdagodnak. Amikor egy bűnöző megkapja a büntetését, szinte már kezdheti is számolni a neki mindenféle hamis ürüggyel kiperelt „napidíjat”, és milliomoként távozik a börtönből. Ez minden jóézésű emberben felháborodást kelt, hiszen mégiscsak elfogadhatatlan, hogy a bűnözők oldalán áll a joggyakorlat.

2020.01.26.	Pesti Srácok	Balliberális nyomulás a Kúrián – Növekvő politikai befolyás a legfőbb bírói fórumon
<p>Érzékenyen érintette a börtönbizniszben is érdekelt ügyvédi kört, hogy a Kúria nemrég meghozott döntésével kizárta egy többszörös gyilkos feltételes szabadulásának lehetőségét. A legfelsőbb bírói fórum az utóbbi időben egyre inkább átpolitizálódik, a napokban Fekete-Győr András, a Momentum elnöke akart nyomást gyakorolni a testületre a jelenlétével. Az átpolitizáltság terjedése azonban nemcsak kívülről fakad, Darák Péter elnök kivárásos taktikázása – az Orbán-kormány bukására számít – miatt polkorrektség szempontjából olyan erős lett a túlkompensálás, hogy a Kúria a baloldali bírák valóságos fellegrává vált, és sorra ontják az elfogult ítéleteket. Daráknak komoly felelőssége vetődhet fel abban is, hogy a bíróságok tekintélye soha nem tapasztalt mélységekbe zuhant, foltokban sincs jogegység és a Soros-szervezetek által elérékenyített bírói karban felütötte fejét a korrupció – olvasható a Tűzfalcsoport legújabb jelentésében.</p>		

III.

EDDIGI REAKCIÓK A FENTI ESEMÉNYEKRE

Az elmúlt két hónap fent bemutatott írásaira és nyilatkozataira az igazságszolgáltatás reprezentatív szereplőitől – időrendben haladva – az alábbi reakciók érkeztek.

A **Magyar Bírói Egyesület** 2019. december 18-i közleményében [tiltakozott](#) Hódmezővásárhely polgármesterének kijelentései miatt. Szintén emiatt az **Országos Bírói Hivatal elnöke** 2019. december 19. napján [közleményt](#) adott ki, amelyben a politikai elfogultságot sugalló és a bírakat fenyegető kijelentéseket határozottan visszautasította.

A **Magyar Bírói Egyesület** 2019. december 20-i [közleményében](#) – a tragikus győri eset tárgyilagosságot nélkülöző sajtóvisszhangjára is reagálva – rámutatott arra, hogy közös társadalmi érdek a bíróságok független, befolyástól, nyomásgyakorlástól és fenyegetéstől mentes működése. Bármelyik alkalmazása jóvátehetetlen károkat okoz az igazságszolgáltatás működésében, ezért attól mindenkinek tartózkodnia kell.

A **Kúria elnöke** a 2020. január 20-i közlemény szerint elrendelte a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos [joggyakorlat vizsgálatát](#).

A **Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége** 2020. január 20. napján közleményt adott ki, amely szerint az elnökség „aggodalommal tekint a bíróságok és az ügyvédi tevékenység elleni összehangolt hangulatkeltésre. Mindez rombolja az igazságszolgáltatás tekintélyét és az állampolgárokat arra sarkallhatja, hogy jogerős hatósági, bírósági döntések végrehajtását megtagadják. A hivatásunkat érő támadások figyelmen kívül hagyják, hogy az ügyvéd joga és kötelessége az ügyfelei érdekeinek elsődlegessége alapján a jogi képviselet ellátása, adott esetben akár az állammal szemben is.”

Az **Igazságügyi Minisztérium** 2020. január 21-én bejelentette, hogy [társadalmi egyeztetést kezdeményez a feltételes szabadságra bocsátás szigorítására](#) irányuló törvénymódosításról, melynek tervezetét a honlapján nyilvánosságra hozta.

A **Magyar Bírói Egyesület** 2020. január 23. napján újabb közleményt adott ki [Az igazságszolgáltatás fundamentumai](#) címmel, amelyben Ulpianustól, az Alaptörvényből és alkotmánybírósági határozatokból idéztek.

Budapest, 2020. január 26.

dr. Matusik Tamás
az OBT tagja

dr. Vadász Viktor
az OBT tagja